

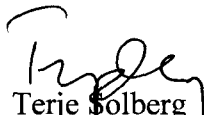
Det kongelige Barne- og Likestillingsdepartement
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

REGISTRERT
KONTANT: 321.00
Dato: 6/9-07
2007/01773 III

Høringsuttalelse ekteskapsloven.

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Uttalelsen sendes også elektronisk.

Vennlig hilsen

Terje Solberg
Synodeseekretær

FRIKIRKENS HOVEDKONTOR

POSTADRESSE: Boks 23 Bekkelagshøgda, 1109 Oslo ● BESØKSADRESSE: Kongsveien 82, Oslo
TELEFON: 22 74 86 00 ● FAKS: 22 74 86 01
E-POST: delf.admin@frikirken.no ● WEB: www.frikirken.no

Felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par.

HØRINGSUTTAELSE

fra

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

**til forslag fra Barne- og likestillingsdepartementet
om endringer i ekteskapsloven mv.**

0 INNLEDNING

Vi viser til det framlagte høringsdokumentet med delutredninger. Videre viser vi til høringsbrev av 16.05.2007 og 11.06.2007.

Vi finner grunn til å beklage at ikke samtlige tros- og livssynssamfunn som innehar vigselrett, og dermed berøres av endringer i ekteskapslovgivingen, fikk tilsendt høringsdokumentet fra Barne- og likestillingsdepartementet i mai 2007. Departementets opprinnelige høringslist var etter vår mening ikke uttrykk for ønske om en bred høringsrunde.

Synodestyret i Den Evangelisk Lutherske Frikirke har behandlet høringsdokumentet i møte 31.08.-01.09.2007 og avgir hermed sin uttalelse.

Uttalelsen er disponert slik at den følger kapittelinnstillingen i departementets høringsnotat. I tillegg er det gitt en anbefaling (høringsuttalelsens kapittel 1)

Den Evangelisk Lutherske Frikirke er medlem i Norges Kristne Råd og vi viser derfor også til dets høringsuttalelse om felles ekteskapslovgiving.

1 HOVEDINNHOOLD – SAMMENDRAG - ANBEFALING

Vi har i de følgende kapitlene uttrykt vårt generelle syn på forholdet mellom kirke og stat når det gjelder lovgiving. Vi har videre framsatt kritiske merknader til prosessen med forslaget til felles ekteskapslovgiving for likekjønnede og ulikekjønnede par.

Videre har vi kort bemerket vår kirkes internasjonale engasjement og hvordan en felles ekteskapslov oppfattes i våre samarbeidskirker.

Deretter har vi redegjort for vårt syn på ekteskapet og lovregulering av homofilt samliv.

Vi har også redegjort for vårt syn på vår rolle i forbindelse med ekteskapsinngåelser.

Den Evangelisk Lutherske Frikirke frarår at det vedtas en lovgiving som likestiller homofilt samliv med ekteskap. Vårt standpunkt er begrunnet og redegjort for i de følgende kapitler. Vi viser særlig til kapittel 4 og 5.

ANBEFALING FRA DEN EVANGELISK LUTHERSKE FRIKIRKE

Synodestyret i Den Evangelisk Lutherske Frikirke anbefaler:

- *at arbeidet med en felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par ikke videreføres.*
- *at det i stedet iverksettes en bred og offentlig utredning om en felles samlivslov, med tanke på å finne ordninger som tilfører relevante juridiske rettigheter til aktuelle samlivsformer, uten at ekteskapsbegrepet omdefineres.*
- *at det foretas en grundig vurdering av obligatorisk borgelig vigsel. Det forutsettes at en slik utredning gis en omfattende høring innenfor et akseptabelt tidsrom.*

2 BAKGRUNN

I følge de lutherske kirkers bekjennelse, som Den Evangelisk Lutherske Frikirke er forpliktet på, er det statens rett og plikt til å vedta, samt håndheve lover som regulerer det borgelige samfunnslivet. Selv om kirken som sådan ikke har noen instruksjonsrett i forhold til statens lovgiving er det naturlig at den uttaler seg og kommer med anbefalinger om slike spørsmål.

Norsk ekteskapslovgiving regulerer også en del av kirkens arbeid, nemlig det som er knyttet til ekteskapsinngåelser. Dette har sin bakgrunn i at kirker, tros- og livssynssamfunn med vigselfrett, i forbindelse med ekteskapsinngåelser, utfører en oppgave på vegne av staten. Når det foreslås endringer i ekteskapslovgivingen er det derfor av ekstra stor betydning at det skjer i forståelse med de instanser som deltar i håndhevingen av denne.

Som kirke anerkjenner vi regjeringens rett til å foreslå lover og/eller lovendringer som er betinget i dens ideologi eller politiske mål, samt fremme disse for Stortinget slik den ønsker. Det er imidlertid tradisjon for at det er politisk og forvaltningsmessig rett og la betydelige lovendringer bli gjenstand for en grundig offentlig utredning (NOU) før de sendes til høring. Det foreliggende høringsdokumentet er ikke en offentlig utredning og bærer i tillegg preg av manglende faglige begrunnelser og lite konsekvensanalyse.

Vi beklager denne framgangsmåten og anbefaler regjeringen at det gjennomføres en offentlig utredning med ny høring, før det eventuelt fremmes en lovproposisjon for Stortinget.

3 INTERNASJONALE KONVENSJONER

Vi har valgt å ikke detaljkommentere dette kapitlet i høringsdokumentet, men kun fastslå at det foreligger ingen internasjonale konvensjoner som tilsier at det bør opprettes en kjønnsnøytral ekteskapslovgiving i Norge.

Relatert til internasjonale avtaler vil vi nevne at Den Evangelisk Lutherske Frikirke har samarbeidsavtaler med kirker i Afrika og Asia og er medlem i Det lutherske verdensforbund. Aksept av felles lovgiving for likekjønnede og ulikekjønnede ekteskap vil ikke være i overensstemmelse med holdningene i våre samarbeidskirker, inkludert et stort flertall av medlemskirkene i Det lutherske verdensforbund.

4 FELLES EKTESKAPSLOV – HVA ER ET EKTESKAP

Ekteskapet er, slik det må forstås i henhold til den lutherske bekjennelse jf. det 6. bud, en gudgitt ordning for opprettholdelse og videreføring av livet. Ekteskapet er en allmenn og ikke en spesielt kirkelig institusjon, noe som kommer til uttrykk ved at dets lovgrunnlag og øvrige tilknyttede bestemmelser er et statlig anliggende. Ekteskapet innebærer et forpliktende og bindende forhold mellom mann og kvinne. Likedan utgjør det en ramme for gjensidig ivaretagelse av hverandre, for seksuelt samliv og for omsorg for barn. Ekteskapet baserer seg på at det inngås offentlig og er uten tvang.

Vi er klar over at ikke alle ekteskap fungerer i henhold til disse forutsetninger, noe som er beklagelig. Samtidig vil vi understreke at dette forhold ikke medfører behov for omdefinering av hva et ekteskap innebærer.

Kirkens læregrunnlag, i dette tilfellet i forhold til ekteskapet, er ikke gjenstand for høringer eller endringer gjennom statlige lovgivingsprosesser eller andre statlige forordninger.

I Norge er det lang tradisjon for at ekteskapsinngåelser i stor grad skjer i kirker, tros- og livssynssamfunn. Det innebærer at disse institusjonene utfører ektevigsler etter mandat og på oppdrag fra staten. Dette har medvirket til at det har utviklet seg en felles forståelse fra kirker, tros- og livssynssamfunn, staten og folk flest at ekteskapsbegrepet er knyttet til monogame og heterofile parforhold.

Som kirke er det vår oppgave å målbære kirkens lære, samtidig som vi understreker enkeltmenneskenes ansvar for og rett til selv å velge hvordan de vil forholde seg til den. Vi ser det som statens oppgave å skape tjenlige ordninger for statens borgere, herunder også lover og regler knyttet til homofilt samliv. Det er imidlertid viktig at slike lover og regler ikke endrer innholdet i begreper som i sin natur, tradisjon og offentlig anvendelse er knyttet til

ordninger som ikke omhandler homofile. Selv om partnerskapsloven tillater forhold som ikke er i tråd med kirkens lære, ser vi at den bidrar til relevante juridiske ordninger for de som har valgt homofilt samliv. Vår omsorg for medmennesker er ikke begrenset til å gjelde bare de som følger kirkens lære.

Så langt vi kan se mener regjeringen at det nå er nødvendig å styrke homofiles rettigheter ut over det som er gitt i medhold av partnerspasloven. Vi kan imidlertid ikke se at det skal medføre noen automatikk i at en slik styrking gjør det nødvendig å innføre en kjønnsnøytral ekteskapslov. I den sammenheng vil vi nevne at det finnes et stort antall par, heterofile og homofile, som lever i helt eller delvis uregulerte samboerforhold. Også slike par kan ha behov for å få styrket sine juridiske rettigheter. Det er naturlig for oss å stille spørsmål om hvorfor det ikke i stedet foreslås en felles samlivslov som regulerer alle parforhold. Innenfor en slik lovgiving kan ekteskapsbegrepet bevares som begrep knyttet til monogame og heterofile parforhold, i tråd med dets egentlige og tradisjonelle betydning. Det er uheldig om staten og kirkene, tros- og livssynssamfunnene har ulike definisjoner av begrepet ekteskap. Regjeringen begrunner også forslaget om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par med at homofile ikke skal diskrimineres. Til det vil vi bemerke at samfunnets lovgiving, inkludert nåværende ekteskapslov, skjelner mellom individer i forhold til hvilke plikter og rettigheter de har. Så lenge skjelningen ikke innebærer usaklig forskjellsbehandling er den ikke i strid med diskrimineringsloven. Gjeldende ekteskapslov innebærer saklig skjelning relatert til hvem som har rett til å inngå ekteskap (for eksempel i forhold til alder, slektskap, sivil status og kjønn) og er derfor ikke diskriminerende.

Som vi har anført innledningsvis i dette kapitlet er ekteskapet også en ramme for omsorg for barn. I den sammenheng vil vi peke på at det er en foreldreoppgave å gi sine barn omsorg, trygge og gode oppvekstvilkår. Til slike forhold hører også barns mulighet til å kjenne sin identitet og historie. Ikke alle heterofile par som ønsker å få barn, får det. Det er derfor, gjennom blant annet bioteknologiloven, åpnet for tiltak som i unntakssituasjoner kan hjelpe såkalte barnløse par til å få barn. Vi vil i den sammenheng peke på at det ikke er en menneskerett å få barn. Høringsnotatet bærer preg av at det er lagt alt for lite vekt på å utrede barns situasjon, herunder konsekvensene av manglende kjennskap til sin identitet og historie, relatert til oppvekst i homofile parforhold i forhold til heterofil parforhold.

5 ENDRINGER I EKTESKAPSLOVEN OG ANDRE LOVER

Den Evangelisk Lutherske Frikirke er i likhet med andre norske kirker, tros- og livssynssamfunn bevisst på at den vigselfmyndighet de har, forvaltes på vegne av staten. Vi har til nå kunnet utføre denne oppgaven i forvisning om at staten og vi har hatt en felles forståelse av ekteskapsbegrepet. Dersom det innføres en kjønnsnøytral ekteskapslov vil det ikke lenger være overensstemmelse mellom statens og vår forståelse av ekteskapsbegrepet. Denne situasjon vil være identiske for de alle fleste kirker, tros- og livssynssamfunn i Norge. For oss synes det uholdbart å forvalte deler av en lovgiving som vi ikke kan slutte oss til intensjonen med. Det vil skape uklarheter, både i forhold til hva vi som kirke står for og i forhold til hva statens egentlige forståelse av ekteskapsbegrepet innebærer. En reservasjonsrett i forhold til vigslar av homofile par anses ikke som en relevant løsning.

Vi anbefaler en grundig drøfting av obligatorisk borgelig vigsel, også om ekteskapsbegrepet beholdes bare for ulikekjønnede ekteskap. Skulle det bli innført en kjønnsnøytral ekteskapslov vil behovet for en slik drøfting bli enda mer aktualisert.

Når det gjelder ulike former for adopsjon mener vi, av hensyn til barnet, at det monogame og heterofile ekteskap er den beste institusjon for å motta adoptivbarn. Hensynet til eventuelle ønsker, enten fra norske par eller personer som ønsker å adoptere bort barn eller andre land som barn adopteres fra, bør vektlegges.

Vi mener at en lovendring som medfører at homofile (i praksis lesbiske) par får adgang til assistert befruktning ikke er å anbefale, noe vi begrunner med menneskers behov for å kjenne sin historie og identitet knyttet til biologisk opprinnelse. Det å være kvinne, enslig eller i parforhold, lesbisk eller heterofil, innebærer ikke en rett til å bli befruktet med tanke på å bli mor. På samme måte har ikke en mann, i egenskap av sitt kjønn, rett til å bli far. Å bli foreldre er en mulighet som tilligger det monogame og heterofile parforhold. De foreslåtte begrepene medmor/medmorskap understreker det unaturlige i assistert befruktning til lesbiske par. Begrepene vil også medføre reell fare for uheldig og negativ fokusering på barn med slik bakgrunn. Ordningen med assistert befruktning til heterofile par er forbeholdt unntakstilfeller. Dersom ordningen gjøres tilgjengelig for lesbiske par gjøres unntaket til en regel.

På bakgrunn av det som er anført tidligere anbefaler vi at partnerskapsloven, eventuelt en felles samlivslov, gis et innhold som gir homofile par, eventuelt også samboende par, de juridiske ordninger regjeringen ønsker.

6 INTERNASJONALE KONSEKVENSER AV FELLES EKTESKAPSLOV

I og med at vi ikke anbefaler en felles ekteskapslov finner vi ikke grunn til å kommentere dette kapitlet.

7 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Av samme årsak som i forrige kapittel finner vi ingen grunn til å kommentere dette kapitlet heller.

8 MERKNADER TIL DE ENKELTE BESTEMMELSER

Vi kommenterer heller ikke dette kapitlet, jf. de to forrige kapitlene, ut over å bemerke at dersom det vedtas en kjønnsnøytral ekteskapslov vil behovet for en drøfting av obligatorisk borgelig vigsel øke.

9 LOVUTKAST

Det vises til våre merknader til kapitlene 6, 7 og 8.

Oslo 01.09.2007.

*Den Evangelisk Lutherske Frikirke
Synodestyret*